

Carti periculoase

Scris de Ninel Ganea
Luni, 25 Iulie 2011 09:47

{jcomments on}O stire din Iran a fost difuzata cu o voluptate maxima de agentiile de stiri internationale si, nu se putea altfel, de cele romanesti. Liderul suprem al tarii, Ayatollahul Ali Khamenei, a avut o iesire publica in care a avertizat ca exista anumite carti periculoase. "Exista carti cu o aparenta publica, dar care contin motive politice ascunse, specifice. Nu toate cartile sunt in mod necesar bune si nu toate sunt nepericuloase. Unele dintre ele sunt daunatoare. La fel ca drogurile otravitoare, periculoase si care creeaza dependenta (si care nu sunt accesibile tuturor fara restrictii)...noi nu avem dreptul sa punem aceste carti la dispozitia celor fara cunostinte. Trebuie sa le oferim carti bune si sanatoase", a afirmat Ali Khamenei.

Cred ca singura parte indoelinica din discursul liderului iranian o reprezinta referinta la cenzura statala.

Si acum sa explicam. Pentru modernii contemporani, libertatea de exprimare reprezinta o valoare fundamentala, in special cand sunt atacate institutiile si moravurile traditionale (biserica, familie, moralitate conventionala, aur, etc). Daca libertatea de exprimare tinteste spre sentimentele democratice, brusc se impun conditii, restrictii si reglementari.

Multiculturalismul are doar aparenta tolerantei, pentru ca orice abatere de la canonul relativismului este pedepsita drastic.

Cateva exemple pot ilustra impecabil cele de mai sus si astfel pun intr-o lumina diferita discursul lui Khamenei si receptarea lui occidentalala.

Exista foarte multe carti care nu se pot tipari in lumea civilizata si toleranta a Vestului, la fel cum exista foarte multe idei care nu pot sparge bariera mediatica. Un exemplu local de cenzura a ideilor poate fi gasit [aici](#). In ceea ce priveste dezbaterea libera stiintifica, documentarul ["Expell ed"](#)

arata clar cum o grupare disidenta este eliminata din universitatile americane, explicit din cauza convingerilor sale. Laureatul Nobel pentru medicina, Luc Montaignier, a emigrat in China pentru a evada din "terorismul intelectual" practicat in scolile occidentale. Montaignier s-a ocupat de cercetari privind homeopatia. In realitate numarul exemplelor de cenzura poate fi multiplicat aproape la nesfarsit indiferent de domeniu: istorie, stiinta, religie, literatura, samd.

Revenind la discutia despre carti, partea principală a discursului lui Khamenei reprezinta o teorie de bun simt. Nicio societate nu poate supravietui daca valorile ce ii fundamenteaza existenta ii sunt puse in permanenta in discutie sau negate. Doar ca in unele societati cenzura este formala, iar in alta este interiorizata (vezi cazul Amishilor). Iar in societatea tolerant multiculturalista interdictiile sunt institutionale.

Mai mult, nimeni zdravan la cap nu ar putea sa nege ca exista carti cu adevarat periculoase. Incercati doar mental sa ii dati unui copil sa citeasca de mic Rousseau si alti romantiaci de factura foarte sentimentală si vedeti ce iese. Dostoievski a facut acest experiment in "Demonii", iar rezultatul a constat intr-unul din cele mai malefice personaje ale literaturii universale, Nikolai Stavroghin.

Pentru liderul iranian cartile periculoase sunt romanele moderne, postmoderne, Platon, deci o lista mai degraba pestrita. Pentru lumea occidentală exista alte carti ce provoaca insomnii liderilor sai..

Exemplele de mai sus incrimineaza doar cenzura practicata brutal, la vedere, cu forta institutiilor statului. Insa exista si modalitati mai subtile si mai perverse de cenzura. De pilda, liderul Turciei, Kemal Ataturk, in dorinta lui de a remodela natiunea a inlocuit alfabetul, astfel ca toate operele importante ale trecutului au fost ingropate dintr-o lovitura. Scopul explicit al lui Ataturk a fost sa rupa legatura poporului cu trecutul sau islamic si sa apropie tara sa de valorile civilizatiei vestice. Din 1929 toate cartile, ziarele si publicatiile din Turcia au fost tiparite in noul alfabet, iar la scoala publica (cea mai puternica institutie de inginerie sociala) s-a predat exclusiv pe baza noilor litere.

Carti periculoase

Scris de Ninel Ganea
Luni, 25 Iulie 2011 09:47

Dar nici aceasta metoda nu e foarte subtila cand o comparam cu inventiile moderne, care nici macar nu presupun o cenzura institutională foarte vizibila. De pilda, o modalitate relativ simplă de a pune interdictii este prin substituirea cartilor serioase cu cele ieftine, un fenomen sesizat de Dostoievski atunci cand ironiza în romanele sale lecturile din Paul de Kock.

“There are many ways to burn books without a match. You can order the reading of childish books to be substituted for serious ones, as we have done. You can simplify the language you allow in school books to the point that students become disgusted with reading because it demeans them, being thinner gruel than their spoken speech. We have done that, too. One subtle and very effective strategy is to fill books with pictures and lively graphics so they trivialize words in the same fashion the worst tabloid newspapers do — forcing pictures and graphs into space where readers should be building pictures of their own, preempting space into which personal intellect should be expanding. In this we are the world's master” (John Taylor Gatto – The Underground History of American Education)

Asadar departe de a fi niște tirani ideologici absoluci (nu ca n-ar fi) cred că liderii iranieni mai au destul de deprins în materie de cenzura de la toleranții conducători occidentali ce au drept obiectiv în aceste zile să cenzureze internetul